

הפקולטה לאמנויות ע"ש יולנדה ודוד כץ, בית הספר למוזיקה ע"ש בוכמן-מהטה

שם הקורס : כתיבה אקדמית הלכה למעשה

שם הקורס באנגלית : Academic Writing

סמסטר ב', תשע"ו

מהות ההוראה : שו"ת, 2 ש"ס

שם המרצה : אלין גבאי

טל': 052-4223006

דוא"ל: gabayaline@gmail.com

שעת קבלה

בתאום מראש

תיאור הקורס

הקורס יכשיר את הסטודנטים לכתיבה אקדמית ויקנה להם את המיומנויות האורייניות והטכניות הדרושות לשם כך. השיעורים יתבססו על שילוב בין הוראה פרונטלית, הצגת תרגילים ודיון. במהלך השיעורים יישמו הסטודנטים עקרונות בקריאה וכתבה אקדמית תוך התנסות פעילה ביישום עקרונות הקריאה הביקורתית, ניסוח טיעון, מודלים רטוריים, איתור מקורות מידע ראשוניים ומשניים, מיזוג מקורות, הערות שוליים, ועוד.

The course aims to foster academic writing skills: including reading, the process of writing well, and technical aspects of writing.

To achieve this, the classes will include lectures, discussions and exercises aimed to help students acquire the principles of reading critically, constructing well-built arguments, building rhetorical models, finding primary and secondary sources, incorporating footnotes, and more.

דרישות הקורס

נוכחות והשתתפות

הגשת מטלות ביניים

הגשת עבודה

מרכיבי הציון הסופי

- 40% - הגשת תרגילים שבועיים
- 50% - הגשת עבודת גמר (ציון עובר בעבודה הסופית של הקורס הינו תנאי לציון עובר בקורס עצמו.
- 10% - נוכחות והשתתפות (פעילה) בכיתה .

נושאי הקורס (לא בהכרח בסדר כרונולוגי, נתון לשינויים)

1. מודלים רטוריים
2. ניסוח טיעון, ניסוח פסקה.
3. עקרונות לקריאה ביקורתית: זיהוי האגינדה של הכותב והגישה/התיאוריה המחקרית שלו, איתור נקודות חולשה בחיבורים אקדמיים, החשיבות של מאמרי תגובה ו- Reviews, מחלוקות וויכוחים בין כותבים שונים.
3. תמצות מקורות וסיכומם.
4. סוגי עבודות אקדמיות ומאפייניהם: מבנים טיפוסיים לעבודות אקדמיות – חלקי העבודה ותכליתם.
5. נושא העבודה: מציאת נושא, הגדרת הנושא ותיחומו, ניסוח שאלת המחקר, הגדרת השערת המחקר.
6. דגמים למבנה העבודה.
7. ראשי פרקים: הגדרת תתי הנושאים וניסוח תרשים הזרימה הרעיוני.
8. מקורות ביבליוגרפיים – סוגיהם, איתורם, בחירתם, השימוש בהם, כתיבת רפרנסים, מקורות לגיטימיים ובלתי לגיטימיים לכתיבה אקדמית ועוד.
9. תהליך הכתיבה.
  - (א) סיווג המידע המסוכם על פי מידת הרלוונטיות שלו לעבודה, סינתזה בין המקורות וסיווג המידע שנלקח מהם לתתי נושאים.
  - (ב) תיעוד המקורות בתהליך הכתיבה; ציטוט, פרפראזה והטמעה של מידע ממקורות ביבליוגרפיים קיימים – ההבדל ביניהם והשימוש בהם.
  - (ג) ניסוח מחודש של תתי הנושאים וההיפותזה במהלך הקריאה/כתיבה, שילוב והבחנה בין המידע שנלקח מתוך מקורות ביבליוגרפיים לבין התרומה האישית של הכותב.
  - (ד) סיכום, מסקנות ותרומת המחקר.
10. היבטים מבניים/גרפיים – רמות של כותרות, אופן כתיבת תוכן עניינים, ביבליוגרפיות והערות שוליים, שיבוץ דוגמאות מסוגים שונים בגוף העבודה.
11. היבטים לשוניים: חלוקת נושאים לפסקאות ומבנה הפסקה, עקרונות לכתיבת משפטים פשוטים (צורות הפעיל והסביל, מקומם של הלוואים ושל המשפטים המורכבים, הקפדה על התאמה במין ובמספר בין נושא לנשוא, פעלים מורכבים ופעלי עזר), שימוש בסוגריים ובהערות

שוליים להרחבה, העדפת מונחים בעברית, תרגום מאנגלית וניסוח מחדש בעברית תקינה, תיעוד
דו לשוני של שמות ומונחים לועזיים בגוף העבודה.

רשימת ספרות (נתון לשינויים)

1. אבניאון, א'. **מילה במילה** (איתאב, בית הוצאה לאור, 2000).
2. אפרתי, נ' (ואחרים). **העבודה האקדמית במוסד אקדמי - חלקיה ודרך הגשתה** (תל-אביב: מכון מופ"ת, 2002).
3. ברסלר, ל. "מחקר איכותני בחינוך מוזיקלי: מגמות בסיסיות ויישומיות", בתוך: **מפתח**, 1, עמ' 119-143.
- http://retro.education.gov.il/tochniyot_limudim/mafteach/liora.htm
4. גולן, מיכל. **בימת דיון, כתיבה אקדמית**, בטאון מכון מופ"ת, גליון 48 (תל אביב: מכון מופ"ת, 2012).
- <http://books.olivesoftware.com/Olive/OTB/Mofet/?href=MOF/2011/02/1>
- 4**
5. דה בוננו, א'. **ששת כובעי החשיבה** (תל-אביב: הוצאת כינרת, 1996).
6. דה סוסיר, פ. **השפה כמערכת של פעולות, קורס בבלשנות כללית**, תר': אבנר להב (תל-אביב: רסלינג, 2005).
7. האקדמיה ללשון העברית. "כללי הכתיב חסר הניקוד", בתוך: **לשונונו לעם**, מה. (תשנ"ד).
8. האקדמיה ללשון העברית. **עיקרי הכתיב חסר הניקוד**, <http://hebrew-academy.org.il/topic/hahlatot/missingvocalizationspelling>
9. האקדמיה ללשון העברית. "כללי הפיסוק החדשים", בתוך: **לשונונו לעם**, מד. (תשנ"ג).
10. מלכין, י'. "השאלה כמארגנת המחשבה ומכוונת הטיעון והדיון" בתוך: **דיאלוג, קבצים לתרבות הדיבור וללימודי ההבעה**, עורך: י' מלכין, י' (ירושלים: ספרי אריאל, 1990), עמ' 66 - 88.
11. לבנת, ז'. "ארגומנטציה בשיח המדעי" בתוך: **חלקת לשון**, ספר מאת יצחק שלזינגר (ירושלים: איל"ש והמכללה לחינוך ע"ש דוד ילין, 2006), עמ' 75-84.
12. לבנת, ז'. **הרטוריקה של המאמר המדעי, הלשון וקהיליית השיח** (רמת-גן: הוצאת אוניברסיטת בר-אילן, 2011).
13. לזרסון, ע'. **הזמנה לחקר** (תל-אביב: מרכז לטכנולוגיה חינוכית, 1999).
14. יעקובסון, ר. **סמיוטיקה, בלשנות, פואטיקה – מבחר מאמרים**, ערכו: איתמר בן זהר וגדעון טורי (תל אביב: המכון הישראלי לפואטיקה וסמיוטיקה ע"ש פורטר, אוניברסיטת תל-אביב, הוצ' הקיבוץ המאוחד).

15. פרל, בנימין. "דראמה ומוסיקה ביצירת ריכרד ואגנר", בתוך: **מי מפחד מריכרד ואגנר**, עריכה: רנה ליטוין וחזי שלח (ירושלים: בית הוצאה כתר, 1984), עמ' 170-200.
16. צבר בן-יהושוע, נ'. **המחקר האיכותי**, (תל אביב: מסדה, 1990).
17. שקדי, א'. **מילים המנסות לגעת, מחקר איכותני - תאוריה ויישום** (תל-אביב: הוצאת רמות - אוניברסיטת תל-אביב, 2003).
18. שקדי, א'. **המשמעות מאחורי המילים** (תל-אביב: הוצאת רמות, 2012).
19. Belkind, Ori. *Introduction to Elementary Symbolic Logic*, unpublished.
20. Grice, P. "Logic and Conversation", in: *Syntax and Semantics*, 3, ed. P. Cole and J. Morgan (New York: Academic Press, 1975). Reprinted in: *Studies in the Way of Words*, ed. H. P. Grice, (Cambridge: Harvard University Press).
21. Strunk, William and White, E.B. *The Elements of Style*, fourth edition (New York: Harcourt, Bartleby.com, 1999).
- <http://www.crockford.com/wrrld/style.html>